

РЕШЕНИЕ

№ 1001

гр. София, 18.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 02.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **11978** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203, ал.1 от Административно процесуалния кодекс (АПК), вр. чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Предявен е иск от [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Националната агенция за приходите за присъждане на обезщетение за имуществени вреди във формата на пропуснати ползи в размер на 1588,22 лв. в резултат от ревизионни актове и постановления за налагане на предварителни обезпечителни мерки, заедно със законната лихва от датата на исковата молба до окончателното изплащане на дължимото.

Претенцията се основава на следните твърдения по фактите:

Спрямо дружеството е издадено Постановление за налагане на предварителни обезпечителни мерки (ПНПОМ) № С180022 023 0000612/ 20.02.2018г. по възложена на 08.09.2017г. ревизия чрез запор върху вземания по банкови сметки и върху МПС в размер на 23541,65 лв.

С постановление за частична отмяна на ПНПОМ запорът е частично отменен до размера 15946,62 лв. и е останал в сила в размер на 7593,03 лв.

На 23.02.2018г. спрямо [фирма] е издаден РА № Р 22221017005994 091 001, с който са установени задължения, възлизащи на 27778,23 лв., във връзка с което е образувано производство за принудително изпълнение, в рамките на което, на 09.05.2018г. дружеството ги заплатило.

С Решение № 803/ 11.06.2018г. на директора на дирекция ОДОП С. ревизионният акт е отменен.

На 15.06.2018г. от ищеца е подадено Искане за възстановяване или прихващане на платената по отменения РА сума. Същия ден е издадена Заповед № Р 22002218003487 020 001, с която е възложена повторна ревизия, в рамките на която с РД № Р 22002218003487 092 001/ 29.10.2018г. е предложено установяването на задължения в размер на 10774,92 лв. В рамките на висящността на това ревизионно производство е издадено ПНПОМ № 180022 023 0004012/ 13.11.2018г., с което е наложен запор върху вземанията на [фирма] от [фирма]. Постановлението за налагане на предварителни обезпечителни мерки е съдебно отменено с решение от 9.05.2019г. по адм. дело № 182/ 2019г. на АССГ.

Въпреки оспорването на ПНПОМ е издадено Постановление № С190022 139 0000506/ 12.03.2019г., с което е продължено действието на наложените предварителни обезпечителни мерки на основание чл.121, ал.6 ДОПК. Междувременно е издаден РА № Р 22002218003487/ 19.02.2019г., с който спрямо дружеството е определено задължение за ДДС в размер на 13313,35 лв., включващо 4575,96 лв. лихви, последните внесени от ищеца на 14.03.2019г. Запорът върху вземанията на търговеца в цитираната банка е вдигнат на 29.03.2019г. С Решение № 890/ 27.05.2019г. на органа по чл.152, ал.2 ДОПК е отменен и вторият РА. От [фирма] е поискано възстановяване или прихващане и на сумата по ревизионния акт, което е сторено с А. № П 22221019096045 004 001/ 25.06.2019г.

При изложените факти се поддържа, че са налице два отменени ревизионни акта, което означава, че са обезпечавани несъществуващи задължения, респ. че ПНПОМ са също незаконосъобразни независимо дали са обжалвани или не. Производството по налагане на ПОМ е междинно, то не съществува самостоятелно, а е свързано с и обслужва целите на ревизионното производство. Предприемайки действия по обезпечаване на несъществуващи задължения в периодите от 20.02.2018г. до 15.03.2018г., в който е бил наложен запор върху вземанията на дружеството до размер 23541,65 лв. (лихвите за периода са в размер на 653,96 лв.); от 16.03.2018г. до 14.05.2018г., когато е бил наложен запор върху вземанията на дружеството до размер 7593,03 лв. (лихвите за периода са 341,69 лв.), ответникът е нанесъл на търговеца вреди, представляващи пропусната полза от неполучен приход. Обезпечението е отменено на 9.05.2018г., когато ищецът вече е платил сумата 28050 лв. по първия РА.

Следващата вреда търговецът е понесъл във връзка със започването на новото ревизионно производство и издаване на ПНПОМ № 180022 023 0004012/ 13.11.2018г. за периода 13.11.2018г. – 29.05.2019г. върху сумата 10774,02 лв. (лихвите за периода са 592,57 лв.)

Общият размер на претендираните пропуснати ползи е 1588,22 лв., формиран така: 653,96 лв. законна лихва върху главницата 23541,65 лв. за периода 20.02.2018г. – 15.03.2018г.

341,69 лв. законна лихва върху главница в размер на 7593,03 лв. за периода 15.03.2018г. – 9.05.2018г. и

592,57 лв. законна лихва върху главница 10774,02 лв. за периода 13.11.2018г. – 29.05.2019г.,

заедно със законната лихва от датата на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и разноските по делото.

Ответникът, Национална агенция на приходите, чрез представител по пълномощие, в писмения отговор на исковата молба отрича допустимостта ѝ с аргумент, че две от

трите цитирани в нея постановления за налагане на предварителни обезпечителни мерки не са отменени. Изложени са и съображения за неоснователност на иска, тъй като от дружеството не са претърпени имуществени вреди. Без да оспорва, че ПНПОМ № С180022 023 0004012/ 13.11.2018г. е съдебно отменено с окончателно решение на АССГ от 9.05.2019г., ответникът подчертава, че преди това е издадено Постановление за отмяна на наложени обезпечителни мерки № С190022 024 001191/ 28.03.2019г. Липсват доказателства за наличен по сметката на ищеца в [фирма] авоар и се твърди, че действия по принудително изпълнение срещу сумата по нея не са предприети.

Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Представителят СГП дава заключение за основателност на иска и предлага той да бъде уважен по справедливост.

От фактическа страна се установява:

Видно от съобразителната част на ПНПОМ № С180022.-023-0000612/ 20.02.2018г. (л.89-90), със ЗВР № Р 22221017005994-020-002/ 11.12.2017г. спрямо [фирма] е възложена ревизия във връзка с декларирана вътреобщностна доставка (ВОД) от дружеството към търговец, установен в Полша. Поради обстоятелства, хвърлящи съмнение върху реалността на декларираната ВОД, за обезпечение на подлежащия на начисляване ДДС в размер на 23690,91 лв. върху данъчна основа в размер на 118454,57 лв. е издадено цитираното постановление за налагане на предварителни обезпечителни мерки, като е наложен запор върху налични и постъпващи суми по банкови сметки, по депозити, вложени вещи в трезори, включително и съдържанието на касетите, както и суми, предоставени за доверително управление, находящи се в [фирма] за сумата 23 541,65 лв. и запор върху лек автомобил С. рег. [рег.номер на МПС] с цена на придобиване 1458,35 лв.

С постановление за частична отмяна на ПНПОМ № С180022-193-0000142/ 15.03.2018г. (л.10) е отменен частично запорът върху налични и постъпващи суми по банкови сметки, по депозити, вложени вещи в трезори, включително съдържанието на касетите, както и суми, предоставени за доверително управление, находящи се в [фирма] е отменен за сумата 15946,62 лв. и е останал в сила за сумата в размер на 7593,03 лв.

На 23.02.2018г. спрямо [фирма] е издаден РА № Р 22221017005994 091 001, с който са установени задължения, възлизащи на 27778,23 лв., във връзка с което е образувано производство за принудително изпълнение, в рамките на което, на 09.05.2018г. дружеството ги заплатило (л.16).

С Постановление № С180022-024-0015411/ 14.05.2018г. публичният изпълнител отменя запорите, наложени с предходните две постановления, поради погасяване на обезпечените публични вземания.

С Решение № 803/ 11.06.2018г. на директора на дирекция „ОДОП“ С. ревизионният акт е отменен, а административната преписка е върната на органа, издал ЗВР за провеждане на повторна ревизия от друг екип съобразно указанията, изложени в мотивите на акта.

На 15.06.2018г. от ищеца е подадено Искане за възстановяване или прихващане на платената по отменения РА сума (л.25). Същия ден е издадена Заповед № Р 22002218003487 020 001, с която е възложена повторна ревизия, в рамките на която с РД № Р 22002218003487 092 001/ 29.10.2018г. е предложено установяването на задължения в размер на 10774,92 лв. В рамките на висящността на това ревизионно

производство е издадено ПНПОМ № 180022 023 0004012/ 13.11.2018г., с което е наложен запор върху вземанията на [фирма] от [фирма] за сумата 10774,92 лв. Постановлението за налагане на предварителни обезпечителни мерки е съдебно отменено с решение от 9.05.2019г. по адм. дело № 182/ 2019г. на АССГ.

Въпреки оспорването на ПНПОМ е издадено Постановление № С190022 139 0000506/ 12.03.2019г., с което е продължено действието на наложените предварителни обезпечителни мерки на основание чл.121, ал.6 ДОПК. Междувременно е издаден РА № Р 22002218003487/ 19.02.2019г., с който спрямо дружеството е определено задължение за ДДС в размер на 13313,35 лв., включващо 4575,96 лв. лихви, последните внесени от ищеца на 14.03.2019г. С Постановление № С190022-024-0011291/ 28.03.2019г. на публичния изпълнител е отменен запорът, наложен с Постановление № 180022 023 0004012/ 13.11.2018г.

С Решение № 890/ 27.05.2019г. на органа по чл.152, ал.2 ДОПК е отменен и вторият РА. От [фирма] е поискано възстановяване или прихващане и на сумата по ревизионния акт, което е сторено с А. № П 22221019096045 004 001/ 25.06.2019г.

В осз по делото са приети извлечения от движение по банковата сметка на [фирма] за времето от 15.02.2018г. до 15.05.2018г., както и обратна ведомост за периода от 20.02.2018г. до 29.05.2018г., от която са видни задълженията на търговеца.

При горната фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

За да възникне отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ следва да са налице три елемента на следния правопораждащ фактически състав: 1. незаконосъобразност на акт, действие или бездействие на ответника при или по повод изпълнение на административна дейност; 2. вреди - имуществени или неимуществени и 3. пряка причинна връзка между първия и втория елемент. Отговорността е безвиновна по аргумент от чл.4 ЗОДОВ.

Бе посочено, че със ЗВР № Р-22221017005994-020-002/ 11.12.2017г. спрямо ищеца е възложена ревизия във връзка с декларирана ВОД от [фирма] към търговец, установен в Полша. За обезпечение на подлежащия на начисляване ДДС в размер на 23690,91 лв. върху данъчна основа, възлизаща на 118454,57 лв., е издадено ПНПОМ № С180022-023-0000612/ 20.02.2018г., като е наложен запор върху налични и постъпващи суми по банкови сметки, по депозити, вложени вещи в трезори, включително съдържанието на касетите, както и суми, предоставени за доверително управление, находящи се в [фирма] за сумата 23451,65 лв. и запор върху лек автомобил С. рег. [рег.номер на МПС].

С Постановление за частична отмяна на ПНПОМ № С180022-193-0000142/ 15.03.2018г. е отменен частично запорът за сумата 15946,62 лв. и е останал в сила за сума в размер на 7593,03 лв.

Възложената с цитираната ЗВР ревизия приключва с РА № Р-22221017005994-091-001/ 23.02.2018г., с който спрямо дружеството са установени задължения в размер на 27778,23 лв., във връзка с което е образувано производство за принудително изпълнение, в рамките на което, на 09.05.2018г., дружеството ги заплатило.

С Постановление № С180022-024-0015411/ 14.05.2018г. публичният изпълнител отменя запорите, наложени с предходните постановления, поради погасяване на обезпечените публични вземания.

Ревизионният акт е отменен с Решение № 803/ 11.06.2018г. на органа по чл.152, ал.2 ДОПК, а административната преписка е върната на издалия ЗВР орган за извършване

на повторна ревизия съобразно дадени указания.

При тези факти искът, основаващ се на незаконосъобразно наложени обезпечителни мерки с ПНПОМ № 180022-023-0000612/ 20.02.2018г. и №С180022-193-0000142/ 15.03.2018г. е недопустим:

Правното му основание е това по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, съгласно който държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове. Съобразно чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди исковите по ал. 1 се разглеждат по реда, установен в Административнопроцесуалния кодекс. Съгласно чл. 203, ал. 1 от АПК исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава. Предпоставка за допустимостта на иска съобразно чл. 204, ал. 1 от АПК е отмяната на административния акт като незаконосъобразен по съответния ред (административен или съдебен ред). В разглеждания случай не се установява отмяната на административен акт като незаконосъобразен нито по административен ред, нито по съдебен ред. С ПНПОМ № С180022-023-0000612/ 20.02.2018г., издадено от публичен изпълнител в ТД на НАП С., за обезпечаване на публично вземане, във връзка с възложената ревизия, е постановено налагането на заповед върху налични и постъпващи суми по банкова сметка на [фирма] в [фирма]. Запорът е наложен на основание чл. 121, ал. 1 от ДОПК. Посоченото постановление не е обжалвано по административен или съдебен ред и е влязло в сила. Същото се отнася и до Постановлението за частична отмяна на ПНПОМ № С180022-193-0000142/ 15.03.2018г. Действително, с Постановление № С180022-024-0015411/ 14.05.2018г. заповедите, наложени с предходните постановления, са отменени поради погасяване на обезпечените публични вземания, но същото е отменено служебно, на основание чл. 208, ал. 1 от ДОПК. Съгласно чл. 208, ал. 1 от ДОПК отмяната на обезпечението се извършва от публичния изпълнител служебно или по искане на длъжника в 14-дневен срок от постъпването ѝ след погасяване на публичното задължение, както и в случаите по чл. 225, ал. 1, т. 2 - при съществена несъразмерност на наложените обезпечителни мерки с размера на публичното вземане отмяната на обезпечението се извършва от публичния изпълнител служебно. Постановлението на налагане на предварителни обезпечителни мерки не е било отменено и на основание чл. 225, ал. 1, т. 5 от ДОПК. Същото не е отменено и поради съществена несъразмерност на наложените обезпечителни мерки с размера на публичното вземане. Следователно, както от обстоятелствената част на постановлението за отмяна на наложените предварителни обезпечителни мерки, така и от посоченото правно основание за отмяната му (това по чл. 208, ал. 1 от ДОПК) не се установява същото да е отменено като незаконосъобразно по административен ред. Доколкото предпоставката за допустимост на исковата претенция по чл. 203 и сл. от АПК е отмяната на административен акт като незаконосъобразен по съответния ред, и доколкото не се установява съществуването на тази предпоставка, исковата претенция в частта, основаваща се на незаконосъобразно наложени обезпечителни мерки с ПНПОМ № 180022-023-0000612/ 20.02.2018г. и №С180022-193-0000142/ 15.03.2018г. следва да се

определи като недопустима.

По аргумент за обратното – съдебна отмяна поради незаконосъобразност на ПНПОМ № 180022-023-0004012/ 13.11.2018г., с което е наложен заповор върху вземанията на [фирма] от [фирма] за сумата 10774,92 лв. с влязло в сила на 9.05.2019г. решение на АССГ по адм. дело № 182/ 2019г., искът е допустим в частта, представляваща претенция за обезщетение на имуществени вреди от този незаконосъобразен акт.

Разгледан по същество, е частично основателен:

Съдържанието на понятието „вред“ не е дефинирано от законодателя въпреки употребата му в редица разпоредби на Закона за задълженията и договорите. Според трайното разбиране, наложило се в теорията и в съдебната практика, вредите са последици от засягане на субективни права, на защитени от правото блага, които не са предмет на права, както и от накърняване на фактически отношения, които правото защитава. Вредата представлява смущение, накърняване или унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние.

Имуществените вреди представляват разликата между имуществото на кредитора след засягане на благото и това, което би имал, ако нямаше засягане. Те са два вида - претърпени загуби и пропуснати ползи. Пропуснатата полза е осуетена сигурна възможност за увеличаване на имуществото на един правен субект, което пропуснатото увеличение, съгласно твърденията на ищеца представлява нереализирана лихва, неполучени граждански плодове от използване на паричната сума, които съизмерява със законната лихва. Нарастването на имуществото ще има тогава, когато от използването на паричната сума се получава материално благо, като съдебната практика приема, че установяването на пропуснатите ползи става, като се изхожда от нормалното, закономерно настъпване на същите, ако обезпечението не беше наложено, т.е. ако сумата по банковата сметка на ищеца беше в разпоредителна му власт. Щом нарастването на имуществото е нормално, закономерно явление, но е осуетено само поради наложеното обезпечение, те се считат действително пропуснати. Според правната доктрина, водещи при определянето на съдържанието на понятията "пряка и непосредствена последица" са "теорията за равноценността", съгласно която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил и "адекватната теория", съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

Поддържа се от ищеца, че за периода 13.11.2018г. (издаване на ПНПОМ № 180022-023-0004012/) до 29.05.2019г. дружеството е лишено от възможността да ползва собствените си средства в размер на 10774,92 лв., като така е понесъл вреди във формата на пропуснати ползи, чийто минимален и неподлежащ на нарочно доказване размер е този, равен на размера на законната лихва за периода на задържане на сумата.

Действително, липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл.86, изр.1 ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да стори това в исково производство по общия ред (арг. чл.86, изр.2 ЗЗД).

Съдът намира, че по делото е установено лишаване на ищеца от възможността да ползва паричните си средства за периода 13.11.2018г. до

28.03.2019г., когато публичният изпълнител е отменил запора поради погасяване на обезпеченото задължение. Изчислена чрез достъпния на интернет сайта на НАП лихвен калкулатор, размерът на законната лихва върху сумата 10774,92 лв. за цитирания период възлиза на 407,08 лв.

Доказана е причинно-следствената връзка между незаконосъобразното ПНПОМ № 180022-023-0004012/ 13.11.2018г. и имуществената вреда от 407,08 лв. - ако не беше издадено незаконосъобразното ПНПОМ, ищецът не би се лишил от правото да ползва собствените си средства в размер на 10774,92 лв. за периода 13.11.2018г. – 28.03.2019г.

Кредиторът не дължи покана към длъжника по аргумент от чл.84, ал.2 ЗЗД – разпоредбата визираща момента на възникване на изискуемостта на едно облигационно задължение, чийто източник е договор. Паричното задължение на НАП обаче намира своето правно основание в осъществено от негов орган непозволено увреждане, поради което приложима е нормата на ал.3 на чл.84 ЗЗД. Принципът, установен в чл.51, ал.1 ЗЗД, е за пълна обезвреда на вредите, причинени от непозволеното увреждане.

На следващо място, главният иск е насочен към репарирание на вредите, причинени на ищеца от незаконосъобразен акт на орган на ответника, изразява се в пропуснати ползи и се измерва със законната лихва. Тази претенция е самостоятелна и не е свързана с дължимото от деликвентна обезщетение за забава при изплащане на обезщетението за причинени имуществени вреди, което обезщетение за забава представлява самостоятелно по вид и основание парично задължение на длъжника, обусловено от и дължимо се заради ненавременното изпълнение на паричното задължение за обезвреда и по силата на закона (чл.86, изр.1 ЗЗД) се измерва също със законната лихва.

С оглед основателността на главния иск, такава е и акцесорната претенция на ищеца за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху уважения размер на обезщетението, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

При изводите за частична недопустимост и частична основателност на исковете право на разноски има само ищецът (независимо от изхода на спора на ответника не се дължат разноски - § 6 ПЗР на ЗИДЗОДОВ ДВ, бр.94/2019г.). От дружеството такива са направени в размер на 525 лв. – сбор от платената държавна такса и възнаграждението на адв. А. по договора за правна защита и съдействие, сключен между нея и [фирма] на 15.01.2019г. С оглед изхода на спора на дружеството се присъждат 134,56 лв. разноски за първоинстанционното съдебно производство.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I отделение, 15 състав

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ иска, предявен от [фирма] ЕИК[ЕИК] срещу Националната агенция за приходите, за обезщетение за имуществени вреди в размер на 653,96 лв., представляващи пропуснати ползи, равняващи се на законната лихва върху сумата 23541,65 лв. за периода от 20.02.2018г. до 15.03.2018г., произтичащи от наложени с Постановление за налагане на

предварителни обезпечителни мерки изх. № С180022-023-0000612/ 20.02.2018г., издадено от публичен изпълнител при ТД на НАП С., предварителни обезпечителни мерки; както и за обезщетение на имуществени вреди в размер на 341,69 лв., представляващи пропуснати ползи, равняващи се на законната лихва върху сумата от 7593,03 лв. за периода от 15.03.2018г. до 09.05.2018г., произтичащи от Постановление за частична отмяна на ПНПОМ № С180022-193-0000142/ 15.03.2018г. на публичен изпълнител при ТД на НАП С., заедно със законната лихва върху обезщетението, считано от датата на предявяване на иска в съда до окончателното изплащане на дължимото.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази част.

ОСЪЖДА, по иск с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Националната агенция за приходите да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 407,08 (четиристотин и седем цяло и осем стотни) лв., представляващи пропуснати ползи за периода 13.11.2018г. – 28.03.2019г., произтичащи от отменено като незаконосъобразно ПНПОМ № 180022-023-0004012/ 13.11.2018г., заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на иска в съда до окончателното изплащане на дължимото, като ОТХВЪРЛЯ иска до пълния предявен размер на главницата от 592,57 лв.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на [фирма] ЕИК[ЕИК] 134,56 (сто трийсет и четири цяло и петдесет и шест стотни) лв. разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: